

Huiswerk Linux: Instellen FQDN

In de komende serie lessen gaan we ons bezig houden met de installatie en configuratie van de *Sendmail* mail-server. Sendmail is de *killer-app* voor ARPANET. Dat wil zeggen: mensen wilden massaal aangesloten worden op het ARPANET om e-mail te kunnen versturen. Het ARPANET groeide uit tot wat later het Internet werd genoemd. Aan de orde komen komen een aantal belangrijke concepten uit de networking-wereld: DNS, gebruikersrechten, spam.

De Sendmail mail-server is een stuk moeilijker te installeren omdat je systeem aan bepaalde voorwaarden moet voldoen. Eén van die voorwaarden is dat je machine een *fully qualified domain name* (FQDN) heeft. De opdracht voor deze week is: zorg dat je machine een volledig geldige domeinnaam heeft.

Over geldige domeinnamen

Een Sendmail server werkt alleen als deze kan beschikken over een volledig gekwalificeerde (geldige) domeinnaam. In het engels wordt dit een *fully qualified domain name* (FQDN) genoemd. Een geldige domeinnaam, zoals *www.commandlinerevolution.nl* bestaat uit drie delen, gescheiden door punten:

hostname	domainname	top-level domain
www	commandlinerevolution	nl

De meeste computers hebben standaard alleen een *hostname*. We gaan dus allereerst kijken of wij over een FQDN beschikken. Dit doen we met het *hostname* programma:

hostname -f

Via optie *f* (*fqdn*) vragen we de *fully qualified domain name* op, indien aanwezig. De output op mijn machine ziet er als volgt uit:

```
raspberrypi
```

Let op: als je hier meteen al een geldige domeinnaam krijgt (met punten in de naam), dan heeft jouw machine reeds een FQDN. Je kunt meteen de huiswerk e-mail sturen. Je kunt zien dat mijn machine géén FQDN heeft. Er staan namelijk geen punten in de naam *raspberrypi*.

Het *sudo* mechanisme

Het configureren van de meeste Linux applicaties doen we namens de *root* gebruiker. We moeten daarom tijdelijk inloggen als Administrator (*root*).

Cygwin gebruikers

Sudo voor Cygwin gebruikers: rechts-klik op het icoon van de Cygwin terminal, en kies voor **Als administrator uitvoeren**.
Update eerst even de package-database:

apt-get update

Het *bind-utils* pakket bevat programma's voor het opzoeken van domainnamen. We gaan dit installeren via het *apt-get* programma:

apt-get install bind-utils

Andere Linux gebruikers

Sudo voor de overige Linux-smaken (*Ubuntu, Debian, Mint, etc.*): start een terminal met de toetsencombinatie: **<Ctrl><Alt>-T**. We gebruiken het commando *sudo* alleen om in te loggen met het *su* (Super User) commando. Daardoor blijven we ingelogd:

sudo su

Update eerst even de package-database:

apt-get update

Het *dnsutils* pakket bevat programma's voor het opzoeken van domainnamen. We gaan dit installeren via het *apt-get* programma:

apt-get install dnsutils

Opzoeken domeinnaam

De DNS-server wordt in de Linux-wereld ook wel de *resolver* genoemd. Informatie betreffende deze server wordt bijgehouden in het bestandje *resolv.conf*. Je kunt de inhoud van dit bestand als volgt bekijken:

cat /etc/resolv.conf

Je krijgt ongeveer het volgende te zien. De inhoud is op iedere computer anders:

```
domain sassenheim.dmz
search sassenheim.dmz
nameserver 10.0.0.200
```

We kunnen nu zien dat *mijn* machine zich bevindt in het domein *sassenheim.dmz* (veld *domain*). Onthoud die van jou. We hebben hem in de volgende stap nodig.

Geldige domeinnaam instellen

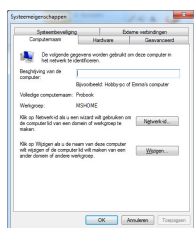
In de vorige stap hebben we het domein gevonden waarin we ons bevinden. In mijn geval was dit *sassenheim.dmz*, maar waarschijnlijk is het bij jou *intra.rocleiden.nl*. Deze informatie gaan we gebruiken om onze eigen volledig geldige domeinnaam in te stellen.

Cygwin gebruikers

In *Cygwin* Linux gaat het instellen van een volledig geldige domeinnaam iets anders dan bij de andere Linux distributies. Omdat we onder Windows draaien, gebruiken we het venster *Systeemeigenschappen*. Toets **<Windows>-R** en geef het volgende commando in:

sysdm.cpl

1. Het volgende venster verschijnt:

Klik *Wijzigen...* en meteen daarna *Meer opties...*

2. Het venster voor het wijzigen van het *DNS Achtervoegsel* wordt nu zichtbaar. Vul hier de gevonden domeinnaam in:

Let op: vervang *sassenheim.dmz* door de door jou gevonden domeinnaam.

klik **OK**, herstart je machine en open opnieuw een terminal.

Andere Linux gebruikers

Gebruikers van de overige Linux-varianten, zoals *Ubuntu*, *Suze*, *Debian*, *Mint*, etc. moeten het bestand *hostname* wijzigen. Dit doen we met de *vi* tekst-editor:

vi /etc/hostname

Je ziet een enkele regel met jouw *host*-naam. Zet de cursor aan het eind van de regel en toets **a** (add). Plaats de gevonden *domainname* achter jouw *hostname*, gescheiden door een punt:

raspberrypi.sassenheim.dmz

Let op: deze host- en domein-naam horen bij mijn eigen netwerk. Gebruik hier de door jou gevonden *hostname* en *domainname*.

Toets **<Esc>** en geef de bekende commando's *w* (write) en *q* (quit):

:wq

De nieuwe host-naam is nu opgeslagen en je bent nu terug op de command-line. Om de nieuwe *FQDN* permanent te maken, moet je nu je machine herstarten. Dit doe je met het *reboot* commando:

/sbin/reboot

Open na herstart opnieuw een terminal **als administrator** (root).

Het hoera-moment

We hebben nu een volledig geldige domeinnaam op onze machine ingesteld. Geef nu opnieuw het *hostname* commando om te zien of alles gelukt is:

hostname -f

De output op mijn machine is nu:

```
raspberrypi.sassenheim.dmz
```

Jouw laptop heeft natuurlijk een andere domeinnaam, maar deze moet nu in ieder geval punten bevatten.

Huiswerk opsturen

Zoals ik in de les heb uitgelegd, kun je de opdracht aftekenen door een e-mail met daarin de output van het *hostname* commando te versturen. Dit doen we met een pijpleiding tussen de commando's *hostname* en *email*. Zorg dat het onderwerp van de e-mail tussen aanhalingstekens staat:

hostname -f | email -s "Instellen FQDN" docent@localhost

Als je geen foutmelding ziet is de e-mail succesvol verstuurd.

Administrator uitloggen

We hebben onze machine een *fully qualified domain name* gegeven, maar we zijn nog steeds ingelogd als Administrator (*root*).

Geef tot slot **<Ctrl>-D** om de Administrator uit te loggen.

Problemen oplossen

Het kan zijn dat je de volgende foutmelding krijgt:

```
hostname: Name or service not known
```

Dit betekent dat de *reverse lookup* van de domeinnaam mislukt is. Dit komt doordat het *hostname* programma jouw IP-adres niet in het DNS-systeem of in het */etc/hosts* bestandje heeft kunnen vinden.

Omdat we geen toegang hebben tot een echte DNS server, gaan we onze eigen *mini-DNS* instellen. Dit is simpelweg een bestandje, genaamd */etc/hosts*, waarin we de voor ons belangrijke host-namen bijhouden. Open het bestandje met de *vi* tekst-editor:

vi /etc/hosts

Je ziet nu ongeveer het volgende. Ga met de cursor onderaan het bestand staan en toets **o** (open) om een nieuwe regel toe te voegen. We gaan dan automatisch naar de *INSERT* modus. Voeg nu de vetgedrukte regel toe:

```
127.0.0.1      localhost.localdomain
127.0.0.1      apache.localhost
10.0.0.160    raspberrypi.sassenheim.dmz
```

Let op: *raspberrypi.sassenheim.dmz* is de FQDN van mijn machine. Gebruik hier jouw eigen FQDN. Jouw IP-adres kun je vinden via het *ifconfig* commando.

Toets **<Esc>** om uit de *INSERT* modus te komen en geef de commando's *w* (write) en *q* (quit):

:wq

Het bestand is opgeslagen en we zijn terug op de Linux command-line.